

Upravitelj: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izdati: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5
Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: na Ljubljansko pokrajino pri pokraj-
skem sodišču št. 17.749, na ostale kraje
Italije Servizio Conti, Corr. Post. No 11-1118
IZKljučNO ZASTOPSTVO na oglaševanje in Kz.
Italije in koncesionari
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izjava: vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: vsak mesecno Lir 18,-
in izdati vključno s »Ponedeljskim Je-
trom« Lir 36,50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Posizioni occupate nella regione tunisina

I successi dell'aviazione dell'Asse nei cieli di Cirenaica
e di Tunisia — 12 velivoli nemici distrutti

Il Quartiere Generale delle Forze armate
comunica in data di 11 dicembre il seguen-
te bollettino di guerra No 930:

Azioni di pattuglie in Cirenaica e più
intensa attività aerea; durante vivaci scontri
cacciatori germanici abbatterono otto
velivoli. Un altro aereo è stato abbattuto
dalla difesa contraerea.

Nella regione tunisina, in combattimenti
locali reparti italiani e tedeschi occupava-
no alcune posizioni infliggendo al nemico
la perdita di 33 carri armati, alcune auto-
blinde, pezzi anticarro ed automezzi. L'a-
viazione dell'Asse intervenuta nella lotta,

ha incendiato buon numero di mezzi bri-
tannici e battuto, con visibili risultati, nodi
stradali e ferroviari delle retrovie avver-
sarie.

Nel corso di un attacco aereo ad una
nostra base navale della Tunisia la difesa
contraerea di un proscallo germanico di-
struggeva due apparecchi; un terzo precipi-
tava in mare, nei pressi di Lampedusa,
colpito dalla caccia di scorta ad un aereo-
trasporto.

Le vittime accertate fra la popolazione
civile nell'ultima incursione nemica su To-
rino sono 57 morti e 60 feriti.

Na tuniškem področju zavzete postojanke

Uspehi osnega letalstva nad Cirenaiko in Tunisom — 12
sovražnih letal uničenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil
je objavil 11. decembra naslednje 930. voj-
no poročilo:

Delavnost patrol in živahnejša letalska
dejavnost v Cirenaiki. Nemški lovci so v
živahnih spopadih sest

Mladini v premislek

Cepnav pričajo razni pojavi zadnjih mesecev, da je tudi naša mladina že na najboljši poti popolnega odmika od vseh ne-zdravih idej in zabod, ki jih je posebej med njo raztrosila peščica narodnih škodljivcev pod krinko »osvoboditeljev«, ne bo kljub temu odveč, ako tudi sama nekoliko razmisli o nevarnostih latentnega okuženja, ki mu je izpostavljena prav zaradi manjše izkušenosti ter prevlekega zapužanja vabljenim utvaram in »prtno prikazanim idealom.

Naša mladina je po ogromni večini že davno mnilo veselje do raznih »robinzonad«, ki si jih je v svoji zaivnosti vse drugače predstavljala kakor so se izkazale v resnici. K temu so bistveno pripomogle prav izkušnje raznih »zapeljancev« iz istih vrst, ki so se »na teren« pač najbolj prepričali o stvarni ti in se zato, ako jim je bilo le mogoče, razočarano odvrnili od takih zvanjih »svoditeljev«, ki so se idealne mladice hoteli poslužiti kot avantgarde za dosego svojih sebičnih, ne pa narodnih namenov. Navdušenje slovenske študirajoče mladine za kakršni koli »sterenski« akcije je že davno izplanelo, kar ga je sploh bilo. Morda se med njo še kakke izjeme, vsakakor pa so že zelo redke in vidi se, da si tudi te ne upajo več z be do na dan, ker jim je razvoj dogodkov vzel sapa in sleherno možnost konkretno-ga vpliva.

Vendar vse to še ne pomeni, da je naša mladina dokončno rešena sleherne nevarnosti duhovnega okuženja. Kakor je bilo na tem mestu na splošno že poudarjeno, se razgrizni komunist nikdar ne more sprizniti s svojim neuspehom in je zato neprestano na delu, da bi iz »svoje« poraza »kopal nov« uspeh, seveda v povsem spremenjeni obliki in poslužujoč se povsem drugačnih sredstev, kakor so bila ona, ki so ga vodila v neuspeh. Nihče ni menda bolj od naše mladine imel prilike, da z nekoliko preudarnosti in kritičnega duha to značilno igrno spozna, a nihče ji tudi ni mogel bolj neporečno podlegati kakor prav mladina. Starejši ljudje imajo večjo življenjsko izkušnost, ki jim pomaga razsodno pretehtati stvarni pomen besed, mladina pa začetno navdušenje kaj rado zanaša, tako da niti neposredno pri sebi ne spozna vseh duhovnih metamorf, kaj še le onih, ki se ji vedno znova vsiljujejo od zunaj z lepimi, visoko zvenečimi in v plašče trenutnih razpoloženj »prtno zaviti« besedami in parolami. Učinek takšne besedne omame je, da jo vedno znova navdušuje in spravlja v nekak »stran«, v katerem izgubi smisel za stvarnost in kritično presojo, zlasti pa možnost kritične primerjave z vsem dotodanjim blagom takšnega »duhovnega« podkupovanja.

Kako naj tak neizkušeni in po sprotnih razpoloženjih izžvahnati in rafinirano

Neme priče ljubljanske preteklosti:

Škofija

Z listino cesarja Friderika IV., izdano v Grazu leta 1461. ob godu sv. Nikolaja (dne 6. decembra), je bila ustanovljena pri Senklavzu v Ljubljani škofija. Ista listina je hkrati dovoljevala, da se smejo ustanoviti prav tam še prošnja, stolna dekanijska, deset kanonikov in štirje vikariati. Ustanovitev nove škofije je potrdil in ji določil obseg papež Pij II. v Piaci z bulo, datirano s 6. septembrom 1462.

Prvi ljubljanski škofje so prebivali v Gornjem gradu, kadar so bili v Ljubljani, pa so stanovali v gornjegrajskem dvorcu, stoječem na prostoru nekdanje škofjske palače, ki ji je bil položen temeljni kamen dne 4. maja 1512., kar svedoči kamnita plošča na desni strani v veži. Poslopje je imelo sprva eno nadstropje. Po je obsežalo prvo nadstropje z dvema kriptoma. Proti Ljubljani je zevala odprta, ki jo je dal zazidati leta 1733. knezoškof Feliks grof Schrattenbach. Ker je bilo o prvi polovici sedemnajstega stoletja poslopje že precej zanemarjeno, so ga po nalogu knezoškofa Otona grofa Buchheima korenito prezidali in dvignili za nadstropje.

Dvorec ima na vogalu Medarske ulice močno posevno zidano kamnito podzidje. To pa zategadelj, da se je odbijala ob času večjih poplavl na Barju lahko voda Ljubljanice. Leta 1537. je bila tako silna povodenj, da je prestopila Ljubljana izredno visoko bregovine in da so morali zaradi tega po mestu voziti s čolni. Pri nekaterih hišah je segala voda celo do prvega nadstropja. (Po Valvasorju.)

Leta 1780 je ukazal knezoškof Karel grof Herberstein vso stavbo popraviti, zgraditi stebrišče ter zvezati dvorec in stolnico s hodnikom, ki je omogočal neposredno zvezo med škofjskim sedežem in cerkvijo. Sedanj prehodnik je dal sezidati knezoškof dr. Janez Zlatousti Pogacar. Na njegovem stebri je viden izza leta 1933 Adamič-Lundrov spomenik. Nekoliko so popravljali dvorec leta 1816., o čemer priča letnica na vogelnem kamnu. Dvorec ima kapelo, posvečeno prvotno žalostni Materi božji, pozneje sv. Križu, zdaj pa sv. Družini. Zgraditi jo je dal knezoškof dr. Jakob Missia, poznejši gorški nadškof in kardinal, in sicer ob potresu leta 1895, ko so prezidavali drugo nadstropje palače. V dvorcu je zanimiva predvsem velika dvorana, ki jo lepšajo štukturni okviri in oljnat slike na platnu ter ima dvanajst emprijskih stolov in šest zof, opremljenih z rdečimi blazinami in okraši iz medenine. Dvorec slovi za voljo več lepih obratnih slik ljubljanskih knezoškofov.

V dvorcu so se ustavljali kaj radi razni dostojanstveniki, ko so prehajali Ljubljano. Dne 1. aprila 1797 se je nastanil v njem francoski maršal Jean Bernadotte (pozneje Karel XIV., kralj švedski in norveški), a štiri tedne nato je obiskal dvorec Napoleon Bonaparte (kas

Naročnikom „Dobre knjige“

Te dni bo kot tretji roman »Dobre knjige« izšlo sijajno delo nordijskega pisatelja Trygve Gulbrandsena s titlom »Tiho vodo«. V svetovni literaturi si je pridobil ta roman častno mesto, pa smo prebranci, da bo ugajal tudi našim čitateljem in še bolj upravičil naslov, ki smo ga dali naši novi zbirki: Dobra knjiga.

Z Gulbrandsenovim romanom bo zaključeno prvo četrtletje »Dobre knjige«. Drugo četrtletje bomo otvorili z enim najnovejših del modernega italijanskega pisatelja Arnalda Fraccarolija, katerega napete romane z užitkom čitajo stotisoči ljudi v Italiji in drugod. Roman, ki bo izšel v naši zbirki sredi januarja, nosi naslov »Bellinica in obravnava razgibano življenje slavnega italijanskega skladatelja Vincenza Bellinica, s katerim nas pisec vodi križem Evrope sredi preteklega stoletja.

Sredi februarja bo izšel roman znanega mojstra v obdelovanju eksotičnih snovi Jacka Londona »Jerry z otoka«. Popelje nas v poznane pokrajine tihomorskih otokov, kjer se odigrava prav sedaj novo poglavje svetovne zgodovine.

V prvi polovici marca bo kot tretja knjiga drugega četrtletja izšla roman slovitega danskega pisatelja Jensa Jacobsena »Borba z bogovi«. Roman nas bo povedel za tri stoletja nazaj v dobo, ko beleži zgodovina prve početke civiliziranega življenja in kulturnega ustvarjanja v Evropi.

V aprilu in slednjih mesecih bodo v »Dobri knjigi« izšli odlični in napeti romani nadaljnjih priznanih piscev, med prvimi romani Pirandella, Bromfielda, Nore Lofts itd.

Sloves vseh teh piscev jamči, da bodo njihovi romani tudi med slovenskimi čitatelji sprejeti z veseljem in odobravanjem ter bodo še bolj razširili priljubljenost naše »Dobre knjige«. Najboljši dokaz za to priljubljenost je dejstvo, da je Mire Pucov roman »Tiho vodo« že v celoti razprodan in niti brošuranih izvodov ni več na razpolago ter da je prav tako razprodana

tudi vezana izdaja Knittlova »El haki-ma«, katerega imamo na zalogi le še nekaj izvodov. Zato novih naročnikov za »Tiho vodo« ne moremo več sprejemati, za Knittlov roman pa le še v brošurani izdaji, dokler bo še na razpolago. Vsi romani DK se namreč tiskajo le v omejeni nakladi, ki je v skladu s številom naročnikov, ker nam je le na tak način omogočena izredno nizka cena, po kateri se knjige oddajajo naročnikom DK.

Iz enakega razloga smo postavili pravilo, da se vsak naročnik obveže za odjem najmanj treh zaporednih knjig. Onim naročnikom, ki so se naročili na Dobre knjige že s prvim romanom, »Tiho vodo«, potече torej sedaj, ko prejmejo še Gulbrandsenov roman, ta trimesečna doba. Zato prošimo vse one med njimi, ki iz kakršnega koli razloga na Dobre knjige ne morejo ali ne morejo biti več naročeni, da nam to sporoče najkasneje do konca decembra. Od kogar do tega časa ne bomo prejeli odpovedi, ga bomo smatrali za naročnika DK tudi za naprej, dok

Delavnost Dopolavora v Italiji

Medkrajinski dopolavoristični pregled začel je v Foggi. Nacionalni predsednik Dopolavora in nadzorniški Fašistične Stranke Dino Gusatti Bonsembiante je 25. novembra t. l. otvoril v Foggi medpokrajinski dopolavoristični pregled začel je, ki je trajal pet dni. Misi se za prireditve razstave enega izmed najbolj važnih avtoritativnih pridelkov je dalo poljedelsko ministrstvo, a jo je uresničil Dopolavoro ob sodelovanju Osrednjega urada železničarskega Dopolavora, zootehnične gospodarske zveze in Zveze kmečkih gospodinj. Razstava je bila prirejena v veliki dvorani, kjer je bilo postavljenih na ogled več sto plemenskih jajcev. Obenem se je vršilo posvetovanje za ojačanje dosežanih pridelav na tem polju. Na razstavi je sodelovalo 20 pokrajinskih ter mnogo železničarskih in tobačnih Dopolavorov. Zveza kmečkih gospodinj in večje število zasebnih razstavalcev iz pokrajine. Razdeljenih je bilo tudi mnogo nagrad v skupni vrednosti 17 tisoč lir, en pokal in več drugih koristnih predmetov.

Dopolavoro za pospeševanje lova. S privolitvijo poljedelskega ministrstva je Dopolavoro uresničilo zamisel, ki jo mnogo koristila lovcem. V bližini Foggie so uredili 300 ha obsegačo lovsko, na katerem se bodo lahko udeleževali krajevni dopolavoristični lovci. Za novo lovsko sta imela največji zaslug predsednik Pokrajinskega Dopolavora in načelnik Pokrajinskega poljedelskega nadzornikstva v Foggi.

Brošure o »Dopolavorističnih poročnih potovanjih«. Pred dnevi so bile vsem Pokrajinskim Dopolavorom in uradom za razširjanje in obveščanje dostavljene brošure o »Dopolavorističnih poročnih potovanjih«. Zvezki vsebujejo navodila in predpise o ugodnostih, ki jih nudijo članom ta potovanja.

Nova postojanka. Eksc. Prefekt in Zvezni Tajnik sta v Pavli izročila svojemu namenu medpodjetniški Dopolavoro poljedelskega konzorcija in poljedelske zveze, ki šteje že preko 500 članov. Nova postojanka je v središču mesta in ima okusno opremljene prostore, dvorano za biljardom, čitalnico, bar, kuhinjo in jedilnico, ki je namenjena prebivalstvu. Voditelji Dopolavora so določili, da so na dan otvoritve prešli vojni ranjenci, ki se zdravijo v vojaški bolnišnici, brezplačno hrano. Vrli tovariši so bili sprejeti nad vse priročno in so obojevali v družbi dopolavoristov uradnikov in delavcev. Otvoritev se je začela in je bila zaključena s pozdravom Duceju in s sviranjem državne himne.

Nova menza Dopolavora v Forliju. Nova menza podjetniškega Dopolavora »Saom Sidace« v Forliju je v polnem obratu in jo dnevno obiskuje okrog 1300 delavcev, ki za malenkosten denar dobe juho, testenine ali riž in zelenjavo. Ustanovitev nove jedilnice za delavstvo je žela živo priznanje. Ker je prva taka naprava večjega obsega v tem mestu, so se otvoritve udeležili župan, Zvezni Tajnik, vicekvestor, Pokrajinski tajnik Dopolavora in vsi predstavniki podjetniškega Dopolavora. Po otvoritvi je delavstvo na poziv Tajnika Stranke oddalo pozdrav Duceju.

Pregled potrebščin za taborene. Zveza za izlete in »Ljudske počitnice« sta poslali vsem pokrajins

SPORT

Dvoboj ob mali žogici

Table-teniška sezona bo doživela v nedeljo svoj tretji dogodek, in sicer med-klubski dvoboj med Korotanom in Hermesom

Da nedelja ne bo brez sportnega spreda, sta se dogovorili sportni sekciji vodilnih ljubljanskih table-teniških igralcev, da prezkusita svoje moči v obliki dvoboja, ki bo v nedeljo, 13. t. m. s pričetkom ob 10. v dvorani hotela Miklič. Prireditelj je prijavljena pri Pokrajinskem O. N. D. ter odobrena.

Ta prireditelj bo nekaka repriza nedeljskega turnirja. Nastopili bodo najmočnejši igralci, ki so se že v nedeljo borili za častni naslov ljubljanskega prvaka. V moštvu Korotana bomo videli preizkušene borce: ljubljanskega prvaka Bradeško, dalje Stroj-

nika Aleša in bržkone tudi Gabrovska. Proti tej zelo izenačeni ekipi bo postavil Hermes naslednje najboljše moči: Bogataja, Strojnika Romana in novo pridobitevc Poženela, ki je še kot neorganizirani pre-eneti na zadnjem turnirju. Kdo bo boljši v celoti, je težko reči vnaprej. Toda prav zato bodo posamezna srečanja še bolj napeta in vredna ogleda.

V nedeljo torej k Mikliču — na table-teniški dvoboj med Korotanom in Hermesom. Vstopnina bo tudi to pot — po 1 liro za osebo.

Klubi brez pristašev

Težko sportnemu društvu, ki nima svojih prijateljev

Stara resnica je — in za majhne kraje in skromne sportne klube velja to še bolj kakor za vse ostale — da sportno društvo brez primernega števila članstva — onega podpornega in brez meja navdušenega, ki gre za klubom čez drn in strn in ga spremlja v sredi in nesreči — le s težavo živi. Še težje pa prenaša mnoga moralna in materialna bremena, ki so v življenju vsake sportne zajednice tako številna in čisto jenijsko pogum in voljo najbolj navdušenemu delavcu v njegovih vrstah. Takih in podobnih primerov poznamo iz domače sportne zgodovine več kot preveč in cela vrsta ljubljanskih klubov je že davno nehala delovati — ali pa se je z večjim ali manjšim veseljem združila z drugim močnejšim in bolj priljubljenim klubom — samo zaradi tega, ker jim je manjkalo onega kadra pravih pristašev, ki bi bili v kritičnem trenutku pripravljeni prisločiti vodstvu na pomoč in mu pomagati preko vsake še tako nevarne krize. Prav tako kakor za zeleno mizo in v javnosti sploh pa so vsakemu sportnemu klubu potrebni nepopustljivi pristaši tudi na sportnem terenu samem, saj so oni tisti, ki bodrijo njegove aktivne člane k vedno novim uspehom in jih znajo potolažiti in na novo vzpodbuditi k nadaljnjemu delu, čeprav se jim tu in tam — kar je v sportu neizbežno — primeri kaj neljubega.

Zakaj pripovedujemo vse to, boste vprašali? Zakaj pišemo o klubih brez pristašev, ko vendar dobro vemo, da je pri nas v teh časih in tem pogledu skoraj brez pomena, ali in kako je razdeljeno sportno obč